

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . 200—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašni se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok (tj. 55 mm
širok prostor) za enkrat 2 K
Pavšalni franco . . .

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6/I.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

V
vor dopisnic

Licijalna knjižnica

Rokopis

Ljubljana.

Italijanski kovinarji sprejeli dogovor s podjetniki.

LDU Milan, 24. sept. Načelstvo zveze kovinskih delavcev je s 118 proti 18 glasovom sprejelo dnevni red, na katerem se odobri znani dogovor in po katerem se odboru iznova izreka zaupanje. Dnevni red pride še na splošno glasovanje delavcev.

(Dogovor, ki ga poročilo natančneje ne omenja, je najbrže sporazum med zastopniki delavstva in delodajalci. Po tem sporazumu ima delav-

ski odbor pravico: kontrolirati nakup sirov in nadzirati prodajo tvorniških produktov, določati njihove cene, določati delavcem mezde, nadzorovati izplačila, ocenjevati sposobnost delavcev, določati pogoje dela v prodajalnah, kontrolirati splošne stroške, določati popravila za stroje in zabranjevati spekulativne namene, ki povzročajo v industriji krizo. Op. ur.)

Angleški rudarji sklenili štraik.

Pariz, 24. sept. (Izvirno poročilo.) Iz Londona poročajo, da pogajanja med rudarji in lastniki rudnikov niso dovedla do uspeha in so se

vsled tega prekinila. Rudarska zveza je naznanila, da se v sredo 29. t. m. prične rudarski štraik.

MINISTRSTVO KVARERSKE REGGENZE.

LDU Reka, 24. sept. D'Annunzio je objavil v tiskanih listih listino novega ministrstva kvarerske republike. Ministrske listine so razdeljene nastopno: zunanje stvari D'Annunzio, vojnna Hostu Venturi, finance Pantaleoni, notranje stvari in pravosodje Baccich, šolstvo Lenaz, gospodarstvo Baccocca, javna dela Marassi.

VESNIČ PRI REGENTU.

Beograd, 24. sept. (Izvirno poročilo.) Včeraj je sprejel regent dr. Vesniča v daljši avdienci. Ministrski predsednik je prestolonasledniku poročal o političnem položaju.

POSVETOVANJE RADIKALNE STRANKE.

Beograd, 24. sept. (Izvirno poročilo.) Na včerajšnji seji radikalne stranke se je pretresal program in se je razpravljalo o podlagi za nastop pri volitvah. Pašić se seje ni udeležil. Na seji je stranka sprejela Protičev ustavni načrt ter odredila svoje stališče napram vrašanju agrarne reforme in drugim problemom. Stranka bo imela nov sestanek v nedeljo. Takrat se tudi podrobno določi njen program.

SPOR MED RADIKALCI.

LDU Zagreb, 24. sept. »Novosti« poročajo iz Beograda, da zavzema spor med dr. Vesničem, dr. Markovcem in vlado na eni strani ter Stolanom Protičem na drugi strani čimdalje večji razmah. Ognjišče spora je radikalni klub, kjer uspeva osebnost vpliv Protiča in njegova agitacija v časopisu. Protič je včeraj napadel novonovno predloženo ukazno zakoniko kot protinostaven. Jutrišnja konfe-

renca radikalcev bo odločila, v koliko ima Protič prav. V političnih krogih sodijo, da je kriza neizogibna. Medtem se množe znaki, da so radikalci v Bosni in Voivodini nasprotni Protičevemu načrtu ustave. Temu načrtu je nasprotni tudi Nikola Pašić sam, ki je centralist in ne dopušča nobene avtonomije.

PO MILLERANDU IZVOLITVI

LDU Versailles, 23. sept. Po končani seji narodne skupščine se je podal predsednik senata Leon Bourgeois z justičnim ministrom L. Hodeaujem ter predsednikom poslanske zbornice Peretom ter nekolicino senatorji in poslanci v salon predsednika narodne skupščine. Bourgeois je čestital novemu predsedniku republike. Justični minister je nato izročil Millerandu listino, s katero se Millerand imenuje za predsednika republike ter mu v imenu vlade iskreno čestital. Millerand je odgovoril, da mora Francija zahtevati, da se kar najpopolneje izvede delo vse dolžnosti do nje, kar jih zahteva versailleska mirovna pogodba. Predsednikov govor je bil sprejet z dolgotrajnim, burnim odobravanjem. Nato so se predstavili predsedniku parlamentarni poročevalci, nakar je odšel Millerand v Elvsee, kjer mu je pravosodni minister izročil pismo v katerem naznanja demisijsko celokupnega kabineta. Millerand je obiskal tudi predsednika zbornice in predsednika senata ter sprejel voditelje raznih parlamentarnih skupin.

LEYGUES — MINISTRSKI PREDSEDNIK FRANCIE.

LDU Pariz, 24. sept. Leygues je bil imenovan za ministrskega predsednika in za ministra zunanjih poslov. Ministri Millerandovega kabineta obdrže svoje portfelje.

NOVE KOMPLIKACIJE V ITALIJI.

Klerikalci groze z izstopom iz vlade

LDU Berlin, 24. sept. »Berliner Tageblatt« javlja iz Bazla: Katoliški »Corriere d'Italia« grozi z izstopom leve iz vladne večine. Če se bo socialistična stranka še nadalje protizirala. Isti list javlja iz Rima, da pozivlje »Osservatore Romano« policijo k večji pazljivosti, ker kanijo radikalni ekstremisti napasti lateransko palačo in zasesti nekaj drugih gradov. Delavstvo razen nekoliko trdovratnejših se je izjavilo za sporazum vodil strokovnih organizacij z industrialci. Ne tako pa industrialci, ki zatrjujejo, da so dopustili samo zato, ker jih je prisilila vlada k temu.

NEMIRI V BRESCIJI.

Milan, 24. sept. (Izvirno poročilo.) Te dni je zasedlo v Bresciji kovinarsko delavstvo tvornico Franchi. Lastnik tovarne ni hotel kovinarjem izplačati podbore 15.000 lir. — V dolni Bresciji je prišlo do velikih kmečkih unorov. Seliaki so zasedli več posestev v Leni. Otlo- lenzi in Gambori. Položaj je postal takšen, da je moral poseči vmes vojaštvo.

KLERIKALNO - SOCIALISTIČNI SPOPADI V CREMONI.

Milan, 24. sept. (Izvirno poročilo.) O priliki socialističnega shoda so se te dni v Cremoni hudo spoprijeli socialisti in klerikalci. Zadnji so hoteli prvimi motiti shod, nakar so se socialisti, oboroženi in razvrščeni v bojne batalione, vneli na klerikalne voditelje. Njihovega poglavarja so hoteli linčati. Na križiščih cest so nato razvili rdeče zastave in pretrgali vse telefonske zveze. Interventirali te moralo vojaštvo, vendar na še sedaj ni vzpostavljen mir.

STAMBOLSKI V PRAGI.

Rim, 24. sept. (Izvirno poročilo.) V tiskanih političnih krogih se širijo vesti da skuša bolgarski ministrski predsednik Stamboliski pridobiti češkoslovaško vlado za revizijo mira v Neuillyu.

NAŠ LETOŠNJI PRIDELEK ŽITA

LDU Beograd, 24. sept. Po uradnih podatkih, ki jih je zbralo ministrstvo za finance, znaša letošnji pridelek pšenice 120.000 vagonov, ovsu 100.000 vagonov. Pričakovati je, da bo letošnji pridelek koruze zelo dober.

WRANGEL JAVLJA ZAVZETJE ALEKSANDROVSKE.

LDU London, 24. sept. Iz Carigrada javljajo, da je general Wrangel zavzel Aleksandrovsk.

Druga obletnica.

Par tednov že, in antanta bo praznovala drugo obletnico mira. Danes smo formalno tudi mi član zavezniške skupine. Kaj je za nas ta dan?

Z največjim nadam smo spremljali naše odposlanstvo k pariški konferenci. Pa — čemu bi pogrevali staro stvar! — Ogledimo se po svetu, kako je življenje danes okrog nas.

Velika vojna je končana. Vseposvoda so se pa razvnelo besne guerille: do kosti segajo ponekod — drugod se šele pripravljajo, in pred nami je zlma, ki krije v sebi prav tako velike uganke, kakor jih je krila zima leta 1914.

Steber vsega starega reda, Anglija, se majo. Irski problem in pa vprašanje socializacije rudnikov ima danes za britanski imperij približno isti pomen kot svojčas boj angleške mornarice z veliko špansko armado pri Trafalgarju. Če se bo danes Anglija rešila iz teh težav, bo smel tudi sedanj kralj Britanije dati kovati spominske svetilke z »allavit Deus et dissipati sunt«. Če pa zmagala in podre s svojimi zahtevami Irsko ter Labour Party, potem je zapadlo sonce kot nekoč za Veliko Španijo tudi za britanski horizont. Osamosvojitve Egipta bi pomenila po ustanovitvi Irske republike edino prvo korak do izgube Indije za Veliko Britanijo.

Svet se majo v svojih temeljih.

Francija se je zagrizla kakor lovski pes v telo Nemčije. Slepa je za vse, kar se vrši okrog nje. S tega omejenega vidika presojajo francoski državniki vse dogajanje na svetu. Skoro bi človek dejal — naglašajo seveda vse spoštovanje do institucije — da pomeni nekako kakor simbol to, da so odpravili predsednika republike. Deschaneja v blaznico. Francija se lovi za razne brezpomembne svrhe generale, madžarske oligarhe in venomeri kaže svoje neplačane kupone, kakor da svet danes ne bi imel drugega posla kot edinega tega, da tolaži francoske bankirje.

Italija je poglavje čisto posebne vrste. Med sovražnimi skupinama t. j. nad Nem-

čijo, Avstrijo na eni in antanta na drugi strani se giblje brez prave snovi in izše zasluga. Zato je pa vsak račun z Italijo, skoro nemogoč. Orlando, Nitti, Giolitti in kolikor jih še bo — vsak od teh pomeni posebnega vodnika, ki bi rad prišel po svoji poti do profita.

Da o Ameriki ne govorimo! Zedinjena država so bile kot trezen realist prve, ki so uvidele, da z Evrope ne gre več.

Skratka: antanta je razpadla. In ta razpadla antanta se ob drugi obletnici mira na vse mogoče načine skuša uveljaviti proti sili, ki jo je vedno le v strahu slutila, toda nikdar ne priznati hotela — proti revolucionarni Rusiji. Vsa pariška in londonska politika bi se v poslednjem hipu hotela zagrabiti za rešino blizo in najti orientacijo proti kolosu, ki je razbil londonske podstavke in stopa, kakor vse kaže na granit. Med dvema poloma, med Londonem in Moskvo se giblje danes ves evropski svet.

To gibanje je daleč od versailleske pogodbe.

In ob tej obletnici stopamo tudi mi Jugoslovani v nove dogovore z najbolj gnjilo silo antante, z Italijo. Šanse za nas so danes formalno dosti neugodnejše kakor so pa bile svojčas po plavskem umiku. Neugodnejše zlasti zato, ker imamo žalibog ljudi, ki vodijo našo politiko, ne da bi si dali računa o neizmerni spremembi položaja tekom teh dveh let.

Nihče naših mož ni skrbel za to, da bi se bil na kakršenkoli način podučil na tlen mesta o velikomarnem razvoju, ki se je na svetu izvršil. Vse delo se je vodilo iz pisarn. Vse oči so se danes obrnjene v Pariz, daleč niti tja ne verjame. Da je temu tako, je kriva samo vztrajnost gesla: ima tomo vremena.

Dogodki nas prepričajo. Ob tej obletnici »miru« imamo edino eno željo: naj bi naši krojači državnih meja pogledali malo dalje po svetu, izmerili daljo in stran, pogledali na vzhod in zahod predno izgovorijo odločilno besedo med Rimom in Beogradom.

NOV ANGLEŠKI PODTAJNIK ZA INDIJO.

LDU London, 24. sept. Lord Lytton je bil imenovan za državnega podtajnika za Indijo.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA

24. septembra.

Elektr.

Zagreb: Banka za Primorje 1100, Eskomptna 1635—1650, Jadranska 2400, Jugoslovanska 745, Ljubljanska kreditna 1050 do 1125, Prva beogradska 10.700—10.800, Riječka pučka 430—440.

Valute in devize.

Beograd: Francoski franki 195 do 198, dolarji 28, lire 125—128, marke 50.50, levi 40—40.40, avstrijske krone 10.30 do 10.40, napoleonori 107—107.50.

LDU, Zagreb, 24. septembra. Berlin 197—200, Italija 510—518, London 410 do

415, Newyork 113—115, Pariz 770—790, Praga 165—166, Dunaj 38.50—39, — Valute: dolarji 112—113.50, avstrijske krone 40—42, carski rublji 125—128, francoski franki 0—780, napoleonori 410—415, nemške marke 195—197, romunski lei 220 do 224, italijanske lire 500—502, angleški funti 0—480, češkoslovaške krone 170—0.

Curtis: Berlin 9.80, Newyork 621, London 21.68, Pariz 41.80, Milan 25.60, Praga 8.10, Beograd 20.25, Zagreb 5.05, Budimpešta 2, Dunaj 2.75, avstrijske žigosane krone 2.40.

Dunaj: Zagreb 247—267, Budimpešta 96—106, Praga 402—428, Varšava 100 do 115, češkoslovaške krone 401—427, dinarji 1600—1050. Po dinarju je na dunajski borzi veliko popraševanje.

Praga: dinarji 245, nemške marke 121.25, švicarski franki 1214.50, lire 326, francoski franki 510.50, angleški funti 263, dolarji 74.50, avstrijske žigosane krone 22.50, poljske marke 24.

M. Zévaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.
(Dalle.)

Ne da bi se zavedal, kako in zakaj, je vitez zmahtal z glavo v znak nemega, nepreklicnega zanikanja. Ludvik XIII. je ostrmel. »Odklanjate?« je vprašal z užanjenim glasom. »Premislite dobro, vitez moj! Pretehtajte, kaj vam pomeni in kaj zametavate. Mari ne veste, kaj pomeni biti na francoskem dvoru prvemu za kraljem? Nikomur ne zmanjka, kar jih je okrog mene, ne Ormanna, ki je pošten in hraber vojak a mu manjka razuma, ni Luvnesu, ki ga ima preveč. Vi pa vitez, se mi zdite kakor um in sila, vitez, ki oboje hkrati v najboljši zvestobi; navdajate me z brezmejnimi zaupanjem.« Kralj je rahlo položil roko na pu-stolovec komolec in povzel: »Hoteli ste povleči. Imate ga. Rešite me Angoulema. Še vedno

malete z glavo? Govorite: ali sprejmete ali ne?«

»Ne!« je odgovoril vitez s takšnim glasom, kakor bi zaklel.

Kralj je srdito plosnil z dlanmi.

»Sire,« je dejal Capestang, »pošillite me nad Guisa. Condela ali kogarkoli izmed najmočnejših in najnevarnejših, in zaopdim se z zaprtimi očmi! Enega za drugim ali vse hkrati — malo me briga!«

»Enega samega!« je viknil kralj.

»Rešite me Angoulema!«

»Sire! Sire!« je zavpil pustolovec s presunljivim glasom. »Nega ne morem ubiti! Gorje mi, trikrat gorje! On mi je nedotekliv! Toda ostale, veličanstvo! Recite besedo, in napadem!«

»Dajte mi Angoulema!« je ponovil Ludvik mirno in preteče.

»Ves svet bo pomnil ta boj!« je kričal Capestang. Kakor da ga ne sliši. »Moj rapir! Moje ga konja!...«

Beseda se mu je utrlila v plamen zamahu; obstal je vzravan, z iztegnjeno desnico in plamenčim obličjem. Nalik kipu izzivalne bole-

vitosti. A tudi kralj je iztegnil roko: s koncem prsta se je doteknil negotovih prstov ter dejal s prezirljivim nasmeškom:

»Širokoustnež!«

Pustolovec je omahnil. Beseda je padla na njegovo glavo kakor udarec z betom.

Začutil je, da ne more biti ves njegov pogum in zmagesvestna drznost v kraljevih očeh nič drugega kakor bahava komedija, saj se brani iti v boj zoper edinega nasprotnika, ki mu ga Ludvik določa!

Ali nat se poizkusi opravičiti? Nat mari prizna svojo hubezen? Njegov ponos se je uprl. Vzravnal se je, zrasel za ped. Njegov pogled je ošinil kralja pomilovalno od glave do nog. In glas njegov je švignil kakor šiba:

»Imenujete me širokoustneža, ker mi že dvakrat doleniete življenje. Radoveden sem, kako mi poročete, ko vam ga rešim tretjičkrat?«

Šel je, ne da bi čakal odgovora. S trdim korakom je premeril sobane, polne volakov in plemičev, ki so

radovedno prežali na konec te čudne nočne avdiience, ter zapustil Louvre, ne da bi ga kdo oviral. Ves besen in vendar vesel, preklinjal in hkrati odobravale svoje ravnanje, obupan, ker je bil zavrnil srečo, in srečen, da ga ne loči od Glize prelit kri, se je vrnil k »Velikemu Henrik«.

XXIII.

Cogolin.

Cogolina še ni bilo domov. Oblečen se je vrnil vitez na posteljo, da bi počakal vrliga sluca in ga zuhliar zaradi njegove malomarnosti. Ali računal je brez svoje krepke mladosti. Komaj je ležal pet minut. Že je zaspal globoko spanje, polno divjih sanj. Poldanski zvon se je razlegal po mestu, ko je odprl oči.

»Hudiča!« je zazehal Capestang. »Koliko je neki ura?«

»Toliko, da je čas obedovati, gospod. Leiko mi verjamete. Ne morete si misliti, kako dobra ura je moj želodec: posebno takrat, kadar...«

»Cogolin!« je vzkliknil Capestang napol veselo, napol srdito ko je spoznal otrodo.

»Ne gospod. Bogu bodi potonjen! Danes sem Smola, gospodi!«

»Kod si se klatil ponoči. In ov? Govori, ali pa ti populim lasel!«

»Nikoli!« je izjavil Cogolin odločno.

»Oho! Vprašal te bom corbacou!«

»Nikoli!«

»Grom in strela! Kako da ne?« Capestang je planil kvišku.

»Zato ker sem plesast. Le pogledite!«

Kakor bi hotel sam izvršiti gosnodarjevo grožnjo, se je prijel Cogolin za grivo, potegnil si jo z glave ter pokazal osupnitemu vitezju eno najlepših in najodvrsnejših pleš na francoskem. Bila je gladka kakor zrcalo, nelzmetna kakor milost božja in gola kakor mesec, brez namanišega svedu kake zanikarne kocince! In Cogolin, ko si je spet nasadil lasuljo, je rekel z žalostnim glasom:

Politično razkrajanje.

Že ponovno smo naglasili kvarne posledice splošne politične anarhije, ki se je razpasla med nami. Razvila se je tekoma poslednjega leta, po zaslugi Narodnega predstavništva in njegove neveljavnosti. Ta splošna anarhija za politične zadeve je natožila zvezano z rastočim, brezmeznim nezadovoljstvom do političnih strank. — Vedno večja postaja množica onih, ki z obstoječimi strankami niso zadovoljni in se čutilo po njih prevarane. Stranke izgubljajo svoje pristaše, da, še več: stranke se naravnost razkraja.

Ta polov političnega razkrajanja je splošen; po njem so prizadete na primer pri nas prav vse stranke. — Pogledimo kar po vrsti: Polov komunistične stranke in njen razmeroma močan razmah je vsaj po velikem delu znamenje nezadovoljnosti z delom in uspehi socialne demokracije. Res, da so prešli k komunistom predvsem oni elementi, ki so socialisti šele od včeraj, izza voine, izza ruskega uletništva ter vzorice neznosne dražnine, ali mnogo jih je na levi tudi takih, ki so bili prej v socialnodemokratskih vrstah. Na vsak način pa je značilno, da se takorekoč glavna borba komunistov obrača samo proti — doslej edini socialistični stranki. —

Iz vrst nekdanje napredne stranke sta se izločili samostojna kmetijska stranka, ki pa je pritegnila nase tudi močan kmetijski del Ljudske stranke, tako da postala zares agrarna, ter narodno-socialna. Iz nekdanje napredne vrst pa je odšel marsikdo tudi naravnost v socialistične vrste, še več pa je takih, ki so ostali na sredi, politično neopredeljeni.

Tudi klerikalna stranka je mnogo izgubila, največ na samostojno kmetijsko, mnogo delavstva na komuniste ter sploh na socialiste. Tudi od inteligence, zlasti iz tipa »Slomškarjev« iih je mnogo uvaževalo sprememljene perspektive, ali na so se vsaj — bodisi užaljeni ali pahnjeni — umaknili v neopredeljeno razervo.

Namesto starih po bistvu vendarle idejnih resel, vidimo danes, da prevladuje težnja organizirati se stanovsko strokovno, in dalje potom stanovsko-gospodarskih grupacij nastopati tudi politično. Socialne, stanovske skupine prehajajo torej iz svoje destruktivne faze, iz periode razkrajanja obstoječih strank, v novo konstruktivno dobo s pozitivno težnjo, uveljavljati svoje težko ogrožene materialne interese potom stanovsko političnega delovanja.

Tako nam je razumljivo, da se javljajo težnje po posebnih uradniških kandidatnih listih, po posebnih volilnih listih hišnih posestnikov, splošna težnja po ustanovitvi skupne agrarne stranke, pr čemer tvorijo na pr. v Srbiji ogradi gospodarske kmetijske organizacije.

Jasno je, da ima vzpričo težke materialne krize ter vzpričo zmagovalnega socializma taka grupacija v splošnem bodočnost, le da bo treba brezdvomno prevelik stanovski separatizem korigirati z združevan-

njem srodnih panog v večje skupine, ki bodo politično življenja zmogljive.

Politične stranke bodo preleteli morale uvideti razvoj časa in se mu prilagoditi; slepomišljenje bo položoma postalo nemogoče, kajti z željami in s kompromisi se prirodnih procesov ne da ustaviti ali premeniti. Lahko rečemo, da polavi, ki jih opazujemo samo sedaj pred volitvami v konstituanto, uvažalo novo razdobje.

Umik čeških komunistov.

Kakor poroča češko-slovaški tiskovni urad, baje komunisti niso pričakovali, da bodo pri svojih nasilnih korakih našli na tako oster odpor strankinega vodstva in zato skušajo doseči zblizanje s njim. Sklenili so baje na nekem svojem posvetovalnem vrhu izvrševalnemu odboru stranke tiskarno in uredništvo »Prava Lidu« ter pogajati se z njimi pod pogojem, da se vrši zborovanje stranke v prvotno določenem času in da se v kandidatsko listo za novi izvrševalni odbor ne sprejmejo stari voditelji desnice. Oficijsko vodstvo stranke je te pogoje odbilo in bi bili pripravljeni, pogajati se samo v slučaju, da se skrajni levi elementi odstranijo iz stranke.

Komunistično »Praško Pondelje« proclaja to vest za izmišljeno. In vendar se zdi kot bi komunisti še v poslednjem trenutku hoteli preprečiti popolni razpad. Zdi se, da so komunisti pričakovali mnogo več pritrditve k svojemu prvemu koraku od strani socialističnega delavstva. V resnici pa je pozdravilo ta korak le delavstvo velike Prage, Kladna in Brna, dočim za delavstvo ostalih velikih delavskih središč na primer Plznja, Ostrave, Olomuca in Pardubic kakor tudi šlezkih organizacij ostro obsola in priznava oficijsko vodstvo stranke za edina upravičen odločilni faktor.

Vodstvo stranke uresničuje svoje grožnje napram levi. Doseglo je pri vladi, da je prenovljala levčarjem rabiti naslov stare »Prava Lidu« in sedaj izhaja v strankini tiskarni komunističen list pod imenom »Rude Pravo« (Rdeče Pravo). Dali je vodstvo stranke dalo vzeti levčarjem uredniški in administrativni telefon, ustavilo izročevanje vse privatne pošte in telegramov državne-tiskovnega urada namenjenih za »Pravo Lidu«. Istočasno je prenehala izročevati tudi pošta denar naslovljen na to addresso.

Na vprašanje, zakaj je zastopstvo socialno-demokratske stranke odločilo strankino zborovanje od septembra na december t. l. odgovarja vodstvo stranke, da ni moglo pripoznati pravomočnosti mandatov številnih zaupnikov, ki so bili izvoljeni za zastopnike pod pogojem, da morajo glasovati za vstop v III. internacionalno, dasi ti pogoj niso bili znani ne njim, ne organizacijam, katere bi morali zastopati. Nadalje vodstvo stranke ni moglo pripoznati pravomočnosti mandatov slovaških delegatov, med katerimi so bili Horthyjevi agenti, ki so imeli nalogo

delovati na strankinem zborovanju za odpad Slovaške od češke republike.

V pondeljek zvečer se je vršil volilni sestanek zaupnikov delavstva velike Prage. Ti so se z vso odločnostjo postavili na stališče oficijskega vodstva stranke in proglasili pogoje, ki jih diktira III. internacionalna socialističnim strankam, za nesprejemljive. Ker stoji v fronti proti komunistom tudi vse delavstvo, ki je organizirano v stranki narodnih socialistov, izid spora v čechoslovaški socialno-demokratski stranki ni več dvomljiv. Če pa bo prišlo do sporazuma med obema kriloma v stranki, se danes še ne da reči.

Položaj na vzhodu.

Vesti o položaju na vzhodu so tako različne, da dejanskega stanja ni mogoče popolnoma lasno presoditi. Iz poročil se lahko ugotovi, da litovsko-poljski konflikt še obstoja in da sovjetska Rusija še ne misli prenehati z nadaljnjimi napadi bodisi proti Poljakom, Ukrajincom ali Wranglu.

Vest, da se nahaja Trockij v Litavski, kjer pripravila veliko zimsko ofenzivo proti Poljakom, ni posebno verodostojna. Izkušnje, ki so jih imeli vsi vojskovodje z vojnimi operacijami po zimi na ruskem, poljskem in litavskem ozemlju, niso baš vzpodbudljive in tudi brezobzirno armadno vodstvo si bo dvakrat premislilo, predno se bo zanje odločilo. Na drugi strani pa je gotovo, da bo sovjetska vlada svoj prestiž, ki je vsled poraza pred Varšavo močno padel, skušala dvigniti z temeljitim obračunom s Poljaki. Pričakovati je torej, da bo sovjetsko armadno vodstvo čete, ki jih je zbralo na poljski severni fronti porabilo najprej za napad na Poljake. Ta napad se bo najbrže pričel prav kmalu, ako pogajanja v Rigi ne bodo vodila k zadovoljivemu koncu. Če se nahaja Trockij resnično na fronti, ne pomenja to zimske ofenzive, temveč preorganizacijo vseh sil v svrhu čimprejšnjega napada na sovjetske strani.

V kakšnem stanju se nahaja poljsko-litavski konflikt, se iz došlih vesti tudi ne da popolnoma lasno sklepati. Vendar pa se množe vesti, ki kažejo na nadaljevanje bojev. Ako bodo opomini francoske delegacije in zahteve Zedinjenih držav omilile nastop Poljakov, se danes še ne more reči.

V splošnem je situacija sledeča: Na levem poljskem krilu približno na črti Suwalki-Augustovo vlada med poljskimi in litavskimi četami razmeroma mir. Na severni fronti zbirajo bolševiki vojaške sile za protiofenzivo. Na levem poljskem krilu severno od črte Brest-Litovsk-Kobrin bolševiki napadajo, a zdi se, da hočejo s tem le prikriti pritrupe za splošni napad na severni fronti. Tudi na prostoru med Kovlom-Vladimir Volinski in Rohatnom so prešle rdeče čete z istim namenom v ofenzivo, vendar so njih napori ostali brezuspešni. Na ukrajski fronti bolševikom bolina sreča ni mila. Izgubili so važen prehod pri Haliču in vsi njihovi napadi lužno odtod so bili odbiti.

Stanje sovjetskih armad se je torej na celi črti poslabšalo in reorganizacija njihovih čel na severni fronti še ni dospela tako daleč, da bi lahko iznova udarile na sovražnika.

Rudarsko gibanje v Angliji.

Danes bi morala izbruhniti na Angleškem splošna rudarska stavka. Po včerajšnjih vestih se ne da točno sklepati, le-ti do izbruha faktično prišlo ali pa se je v zadnjem trenutku posrečilo ustvariti pogoje, da se stavka odvrne.

Izvrševalni odbor rudarjev je že 16. t. m. konfiriral s predsednikom trgovskega urada in s premošgovnim kontrolorjem. Že takrat se je lasno pokazalo, da sta obe stranki pripravljene na pošten kompromis, ki bi odvrnil krizo, katera bi pomenila nattežni udarec za vse angleško narodno gospodarstvo. Rudarji so predložili sledeče zahteve:

Takojšnje izpolnitev zahtev po zvišanju meзде, nobenega zvišanja cene premoga za domačo potrebo, vzpostavitev razsodišča delegatov v svrhu preiskave kako bi se znižala cena domačemu premogu in obilubo vlade, da bo izpeljala mizeve zaključke, preiskavo o vzrokih padca ržne produkcije, ter revizijo sedanega

knjičnicarstva izračunavanja meзде.

V svojem odgovoru je predsednik trgovskega urada izjavil, da odkrito priznava opravičenost rudarskih zahtev, vendar pa je prišlo pri obravnavanju zahtev po takojšnjem zvišanju meзде do resnih diferenc. Nadalje je sir Hone izjavil, da bi se meзде lahko zvišale, takol le tedaj, ako bi bila zagotovljena tudi večja produkcija. Pozneje so pogajanja ponovno dospela na mirno točko, a vendar se je trudu obeh strank posrečilo odstraniti nevarnost, da bi se popolnoma razbila. Končna odločitev je padla včeraj in od nje je odvisno ali danes izbruhne splošna stavka ali ne.

Naiboljši belgajski list je neodvisen »BEOGRAJSKI DNEVNIK«, ki je naiboljši razširjen dnevnik v Jugoslaviji. Naročite in čitate »Beograjski Dnevnik«.

Jugoslavija.

Nov romunski poslanik v Beogradu. LDU Beograd, 24. sept. (Uradno.) Gospod Teodor Emandt, novi romunski poslanik na našem dvoru, je došel v Beograd in ga je takol včeraj sprejel naš minister za zunanje stvari dr. Trumbić.

LDU Beograd, 24. sept. (Uradno.) Gospod Langa Rascano, dosedanji romunski poslanik na našem dvoru, je včeraj z ladjo odpoval v Bukarešto, od koder bo šel na svoje novo mesto v Soliji.

Ubežniki iz Horthyjeve garde. LDU Beograd, 23. septembra. Pred nekaterimi dnevi se je posrečilo ubežati v Madžarsko nekaterim Hrvatim iz Horthyjeve garde, ki so doma iz Baranje, pa

Beleške.

Koliko ste jih že?

Piše — Dr. Fran Hešič seveda — »Zaradi hipnih in minljivih in poravnanih polavov, kakor je pokvarjen uradnik, neotesan carinik, vendar ne homo izpreminjal svojih misli o tem, kakšna bodi ustava, ki je nekaj stalnega in trajnega. Uradnik pride in odide (če ne gre, ga pošljemo) ustava pa ostane.« Samo ponižno vprašanje: Koliko nevsječnih uradnikov — Acimovičev ste pa že poslali Vi in Vaši politični prijatelji? Že radi trgovcev so morali naši dnevniki politiki mnoge korakov storiti proti Acimoviču, toda uradnik Acimovič je ostal. Vi in Vaši ljudje so pa šli. Ostal je, ker ga drži centralizem. Vi ga morate pa trpeti, ker nimate avtonomije in ga boste morali trpeti. Če boste stali na stališču, da je centralizem v nedavnosti. »O carinik, zakaj si tako neroden?«

so bili internirani nekateri v Novem Sadu, nekateri pa v Valjevu. Eden izmed njih z imenom Richel je deponiral pol milijona kron pri naših oblastvih v Novem Sadu, samo da ga pustijo na svobodo.

Civilizirani odpotoval v Karlove Varle. Beograd, 23. sept. Dr. Jovan Cvijič, rektor beograjskega vseučilišča in član naše plebiscitne komisije na Koroškem, je odpotoval iz Celovca v Karlove Varle na odhiti.

Ninčić in Janković dospela v Bruselj. LDU Bruselj, 23. sept. Včeraj sta dospela semkaj naša delegata na finančni konferenci gg. dr. Ninčić in dr. Janković.

Razna poročila.

Italijanski delavci nočejo izprazniti tvornice. LDU Berlin, 23. sept. »Vossische Zeitung« doznava iz Rima: Delavci nočejo izprazniti tvornice, češ da je treba še obravnavati o nekaterih točkah njih zahtev. Njih postopanje se smatra splošno za kršitev dogovorov.

Rusko-poljska vojna. LDU Varšava, 23. sept. Frontno poročilo z dne 22. t. m.: Med Dnjestrom in Pripetom se nadaljuje zasledovanje sovražnika. Ob prekupu Bug-Dnjeperskem za nas ugodni boj.

LDU Moskva, 23. sept. Frontno poročilo z dne 22. t. m.: Pri Grodnu smo na vsej črti odbili sovražnikovo ofenzivo in smo pričeli napad. Pri tem smo zavzeli nekaj krajev.

Ofenziva zapadnih držav na Srednjem vzhodu. London, 23. sept. »Westminster Gazette« javlja: Pri posvetovanjih med Churchillom in francoskim vojnim ministrom je došlo do važnih sklepov glede skupne ofenzive na srednjem vzhodu.

Norveški rudarji no simpatizirajo z Rusi. Stockholm, 22. sept. Kongres delegatov rudarjev in zveze nevalificiranih delavcev je z veliko večino odklonil dnevi red, kjer se izreče ruskim delavcem simpatija.

Wrangel poroča, da zmaga. LDU Carigrad, 24. sept. Frontna poročila generala Wrangla z dne 19. in 20. t. m. javljajo, da so čete, ki operirajo v južni Rusiji, v bližini Aleksandrovske zalele eno rdečo divizijo in eno brigado.

Gospodarstvo.

Borza. LDU Beograd, 23. sept. Devize: Pariz 0—192, London 101—105.50, Berlin 46.75—0, Dunaj 10.10—10.15, Praga 0—40, Rim-Milan 125—127.

LDU Praga, 23. sept. Devize: Beograd 249, Dunaj 23.75, Zagreb 61.50. Valute: Dinar 245, avstrijske krome 22.75.

LDU Dunaj, 23. sept. (ČTU.) Devize: Amsterdam 8000, Berlin 518.50, Carli 4100, Kristijanija 3700, Kodanj 3700, Stockholm 5150. Valute: Nemške marke 512.50, romunski lei 515, bolgarski lei 380, švicarski franki 4075, francoski franki 1700, italijanske lire 1090, angleški funti 850, ameriški dolarji 235, carski rublji 280. V prostem prometu: Zagreb 246—266, Budimpešta plačilo v denarju poštne hranilnice 96—106, plačilo v Zigosanih kronah 96—106, madžarske Zigosane krome 96—106, Praga 405—431, Varšava in Krakov v poljskih markah 100—116, čechoslovaške krome 5000aki 404—430, manjši bankovel 404—430, novi dinarji 990—1040.

Posledica ustavitve carine v naravi. LDU Beograd, 23. sept. Ko je izšla vest o ustavitvi carine in naravi, je nastal med obrtniki in manjšimi industrijalc

pokret. Zaradi tega je osrednja uprava za obnovo obrti sklicala za nedeljo splošno zvezo vseh obrtniških združenj v Beograd na konferenco, na kateri bodo odločevali o nadaljnji akciji.

+ Davek na obratovanje obrti. 25. septembra t. l. stopi v vselj Jugoslaviji v veljavu davek na obratovanje obrti. Finančno ministristvo je izdalo naredbo, ki predpisuje, kako se mora ta davek pobirati.

+ Kemične tovarne pod državnim nadzorstvom. Službene Novine št. 203 objavljajo naredbo ministristva za prehrano, s katero se stavlja kemične tovarne v Velikovec in Jajcu in tovarna železa v Zenici pod nadzorstvo imenovanega ministristva. Z vseni izdelki razpolaga ministristvo. Izvoz se bo dovolil šele po kritju domače potrebe.

+ Importerjem na znanje. Po poročilu trgovske zbornice iz Zagreba morajo v bodoče deklaranti pri uvoznem carinjenju priložiti tudi originalne račune ter jih opremiti s sledečo izjavo: »Račun je originalen in popolnoma pravičen.« Računa ni treba predložiti, ako vrednost blaga ne presega 1.000 dinarjev.

Pošljite naročnino!

Peter Altenberg — Ivan Albrecht:

Narava.

Na sprehodu ti je nosil top. Znaš to bila svetlorjava, znotraj viloličasta svila. Voni svile ga je opalal, zazihaval.

Udihaval je ta voni, ki se je bil prelil iz mienega sladkega toplera ambrastobarvne telesa v mehko svilo, extrait fleur d' Anita —.

»Zakaj ste nesli top?« je vprašala gospa v. E. »Ali vas to veseli?« Cemu —?!

»Iz užitnosti — —« je delal. »Kona je ena kakor druga: to človek mora — —«

Pri mali gostilni na jezerskem obrežju, na travniku, zasalenem s hruskami, je bila učkalica.

»Učkalite me — —« je rekla gospodična.

Kadar se je prizibala proti njemu, je imel občutek neizmerne bližine, včasih se je dotaknil njene obleke, enkrat celo — —.

»Zakaj ste učkali gospodično?« je vprašala gospa v. E. »to le otročje, kaj takega se nahaja v slikanicih, pri odraslih nisem nikdar videla tega — —«.

Ou te molčal. »Gimnazijec je — —« je pomislila gospa E.

Ko sta ležala z mladim dekletom gori na homu na kratki suhi gorci travl, v večernem solncu, se je lahno dotaknil njene roke. Pihljal je to-

pel veter. Neki je delal ptič »hi hi hi hi hia — —« Potlej je zatonilo solnce. Pihljal je mrzel veter.

»Kako je bilo — —?« je vprašala gospa E. gospoda.

»O lepo — —«. Toplo je in suho, potlej pada toplotometer, večerno solnce se iskri nasproti, lezero dobi bakrenorodeče in steklenozelene proge: naenkrat se prelje v svinčeno-sivo, toplotmer pada in travniki začno dehteti in biti vlažni — —«

»Poet — —« je rekla gospa E. Vozila je počasi navzdol ob obrežju.

Zdacl se je pojavila temnozeleni debela linija kostanjevih dreves nad sivim ciklonskim naslonim zidovjem, potlej mala lesena vila, kjer je ležal vmirajoč pesnik, potlej velika zidana s kandelabri od kovanege železa, kjer je ležal vmirajoč zakon in dvoje cvetočih otrok, nato vrt voljočinie, ki je izgubila sina, kakršnega ni nikoli imela. Tu se je sklanjala v jezero črno leskovo grmovje. Nato so se pojavili travniki s fino močvirsko travo in z zlatim rezgatom, nato bičie s svetlorjavimi čopiči, ki je šelestelo. Pisatelj pravilic bi rekel: »In šepetalo si je zgodbe, zgodbe — —«

Nato so se pojavili travniki, ki so molčali v popolnem miru — —. Gospa v. E. je sedela malce vnoznena, v malem čolnu in uživala nakni večera.

Dnevne vesti.

Radi plebiscita na Koroškem se opozarjajo vsi javni uslužbenci iz plebiscitnega ozemlja in tudi oni, ki so imeli 1. januarja 1912 stalno bivališče v coni A ali B na Koroškem in so bili novodoma sovražnosti na Koroškem leta 1919 pregnani ali so morali iz varnostnih ozirlov zapustiti plebiscitno ozemlje, naj takoj prijavijo po narodnih svetih svojo glasovalno pravico. Ker z 29. septembrom poteče reklamacijski rok. Za glasovanje samo na naj si pri svojih nadrejenih oblastih preskrbe primeren dopust.

Na pedagoških oddelkih učiteljske šolne. Ker se pedagoški oddelki učiteljske smatrajo za strokovne šole, se je okrog njih finančnih uravnav posredovala odredba, da učenci teh šol ne plačujejo šolnine.

Plebiscitne znamke za koroško glasovalno cono A. Plebiscitni odbor je izdal pod nadzorstvom deželne vlade in sporazumno s pošto upravo, kakor smo že omenili, posebne plebiscitne znamke po 5, 15, 25, 45, 50 para in 2 dinara s prečkom na 2 in 4 vlnastih časopisnih znamkah.

Plebiscitne znamke se smejo uporabljati za frankiranje pošiljatev do 10. oktobra t. l. in sicer po vrednosti, ki je označena na teh znamkah. Prodajajo se te znamke pri vseh koroških poštinih uradih glasovalne cone A, ter pri poštinih uradih Ljubljana 1, Maribor 1, Celje, Ptuj, Novo mesto in Kranj, in sicer samo 7 dni, ker je zaloga majhna. — Celo serija stane 40 kron 80 vinarjev, mala serija pa, to je vse parske, 16 K 80 vinarjev. — Posamezne komade je dobil pri imenovanih uradih samo od nekaterih vrst, plebiscitnih znamk, in sicer proti plačilu trojne nominalne vrednosti. — Te plebiscitne znamke bodo imele veliko vrednost v narodnozgodovinskem ter tudi v filatelističnem oziru. — Vsak, kdor si nabavi teh znamk, si pribavi realno vrednost, ter doprinese obenem svoj dar na narodni žrtvnici.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršnokoli način pripomogli, da se je 31. glavna skupščina tako lepo izvršila. Nadalje se srčno zahvaljuje pevskemu društvu Ljubljanski Zvon, ki je priredil brezplačno družbo in korist koncert. Končno se toplo zahvaljuje vsem darovalcem dobrot in denarnih prispevkov.

Popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Poverjenstvo za socialno skrb je razpisalo občinskim uradom tiskovine z navodili za popis vseh vojnih invalidov, vdov in sirot. Rok za predložitev izkazov je podaljšal do 5. oktobra t. l. Občinski uradi naj pospešijo izvršitev popisa. Občinski uradi, ki bi ne dobili tiskovin vsaj do 28. t. m., naj jih zahtevajo brzojavno pri invalidnem oddelku poverjenstva za socialno skrb v Ljubljani.

Študijsko leto 1920-21 na tehniški fakulteti se prične v začetku oktobra in sicer II. in III. letnik v polnem obsegu izvenštri strojno-elektrotehniški oddelki. Za prvi letnik se bodo vršila predavanja radi pomanjkanja prostorov v početku le v skrajnem obsegu, v popolnem obsegu pa s 1. januarjem, ko bo odprto lastno poslopje, III. letnik na strojno-elektrotehniškem oddelku se radi pomanjkanja kvalificiranih učnih moči za glavne strokovne predmete ne more otvoriti.

Tovariše tehnike tretjega letnika strojnega in elektrotehniškega oddelka vabil na sestanek v knjižnico A. D. I. T. 27. t. m. ob 11. uri dopoldne; ker se opušča ta dva oddelka v petem semestru, je razgovor o nadaljnjih skupnih korakih nujno potreben. Tovariši, ki do danes še niso vložili prošnje za podporo v inozemstvo, naj prinesejo vse potrebne listine seboj.

Dan čistote. Po naredbi zdravstvenega odseka za Hrvaško, Slavonijo in Medžurje se bodo 19. oktobra na takozvani »dan čistote« pregledali vsi trgi, javni lokali, delavnice in delavska stanovanja v svrhu, da se konstatira, v koliko se držijo predpisi zakona o zdravstvu.

Za Jugoslovensko Matico so darovali: M. A. 40 K, neimenovan 140 K, Bralno društvo pri sv. Križu pri Rogaski Slatin kot čisti dobiček glasbene akademije dne 8. t. m. 450 K, 5. orožniška četa v Velikovcu je prisila 235 članov ter poslala 992 K članarine, Podružnica Pomikva poslala svoj prispevek 520 K, G. M. Lichtenwallner, šolski nadzornik v Rušah, daroval o priliki poroke g. učitelja D. Lesjaka 80 K. Vsem darovalcem srčna hvala!

Gospodinjstva šola »Mladice« v Ptuj. Ker nekatere gojenke zaradi prometnih težkoč še niso prišle, zato se začne teoretični pouk šele 4. oktobra t. l. Do 3. oktobra se izjemoma še sprejemajo gojenke, ki so dovršile 16. leto. Gojenke, ki pridejo pred 4. oktobrom, so zaposlene s praktičnim gospodinjstvom delom.

Potovanja učiteljev za krojaško in čevljarstvo obrt. Pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani ste razpisali dve mesti potovanja učiteljev za krojaško in čevljarstvo obrt. Obrtniki, ki reflektirajo

na ta mesta, morajo dokazati svojo strokovno sposobnost ter vložiti svoje prošnje do 10. oktobra t. l. pri ministrstvu trgovine in industrije, oddetek v Ljubljani. Natančnejša pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22.

Brezžični brzojavni promet Jugoslavije z inozemstvom. Vojno ministrstvo je predalo radiotelegrafsko postajo na Banjici pri Beogradu ministrstvu za pošto in brzojav, tako, da se bo moglo v kratkem tudi privatno prebivalstvo posluževati radiotelegrafske zveze z inozemstvom.

Popravek. V včerajšnjem poročilu o monopoli na sladkor se nam je vrnila pomota: vest se mora glasil: Sprejet je predlog glede monopola na sladkor, ne pa: Urejen je zakon, itd.

V septembru je najlepše na Klopinskem jezeru, Koroška Hotel otvoril celo leto. Izborna postrežba.

Ljubljana.

Apel na trgovce! Odbor za sprejem koroške dece je sklenil obdarovati koroške otroke z oblačili, obuvami, nogavicami itd. Obračamo se tem potom na rospode lastnike trgovin, naj vsak po svojem premoženjskem stališču daruje nekaj rabljivega in potrebnega. Darovi naj se blagovolijo poslati got. dr. Debelakovi v kreslo (nošna direkcija) do nedeljke onoljne.

Občinstvo se opozarja na prihod koroške šolske mladine in njih sprejemstva (okoli 1600). dne 28. t. m. Natančen program se objavi v časopisih.

Koroški plebiscit te pred vratmi. Naša stvar je pravična in zmagala bo. Ali zmagati mora biti čim hitreje, zato je treba denarja in zonet denarja. Samo še tri tedne te čas. Spomnite se ob 12. uri, sežite v žep in pošiljate prispevke na društvo »Gospodarski Zvon«, dr. Valentin Rožic, blag. namestnik, Ljubljana, Metelkova ulica 5.

Manifestacijsko zborovanje v Ljubljani. V nedeljo priredi Sokolski Savez ob 11. uri dopoldne veliko manifestacijsko zborovanje v Narodnem domu. Pozivljamo vse občinstvo, da se zborovanja v kar največjem številu udeležijo!

V Ljubljano je dospel gospod George Demanche, direktor pariške revije »Revue Française« s svojo soprogo, da prouči naše razmere.

Tečaj živih jezikov (francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina, srbohrvaščina), s katerimi je pričel g. J. Jeras, dipl. iz francoščine v Bordeauxu, že lansko leto na 1. mestni li. šoli (Komenskega ulica) se zopet prične 1. oktobra istotam. Opozarjamo naše čitatelje na tozadevni inšerat.

Zenstvo! Članice »Spl. slov. žensk. društva« in »Kluba Primorje« se vabilo v soboto popoldne ob pol 5 uri na magistrat. Sestanek je važen in neodločljiv, zato ste naprosene, da se vsaj takrat zanesljivo in točno odzovete!

Česká obec v Ljubljani počaja pro své členy a jimi uvedené hosty »Svatováclavské posvícení« dne 28. t. m. v dvorani hotelu »Tivoli«. Začátek v 8. hod. večer. Předprodej vstupenek v drogeriji »Adrija«, Selenburgova ul. K

Izza pravde dr. Oblak-dr. Pegan. 10. avgusta je bila, kakor znano, pred ljubljanskim deželnim sodiščem vzključna razprava v pravdi dr. Oblak-dr. Pegan. Razpravi je prisostvovala tudi gospa Peganova, katero je govor dr. Oblak tako razljudil, da je potem na hodniku v silni jezi sunila dr. Oblaka v levo čeljust z besedami: »Kako si upate o mojem možu tako govoriti?« Včeraj je bila na tožbo g. dr. Oblaka ga, Terezija Peganova zaradi razžaljenja časti obsojena na 48 ur zapora ali 300 K denarne kazni s stroški vred.

Gospodinjstvi tečaj na liceju prične s 1. oktobrom ako se zglati zadostno število gojenk do 28. t. m.

Gojenke licejske ljudske šole se zberu v ponedeljek 28. t. m. točno ob 10. uri na vrtu Mladice, od koder gredo na prostor, ki jim je določen za sprejem koroške mladine.

Unionsko klet je prevzela občezna na ga, Julija Albert, bivša restavratorka pri »Lipi«.

Zlat prstan izgubljen. Urarski vajenec L. Zajc je prejel 18. t. m. od ge. Vere S., operne pevke, 8000 K vreden zlat prstan z naročilom, da ga izroči zlatarju v popravilo. Ubožnemu vajencu pa se je pripetila velika nesreča. Prstan je izgubljen, in tako so njegov uбоgi starši primorani, da trpe in poravnajo ogromno škodo. Pošten najditelj naj blagovolja ta prstan oddati pri policijskem ravnanstvu ali pa pri L. Zajcu, Hranilnična ulica 6, proti primerni nagradi.

Priporočajte **JUGOSLAVIJO**

Maribor.

Predavanje o Koroški se je vršilo sinoči ob 8. v Narodnem domu. Obpravljalo so se vprašanja, ki so v sedanjem času tik pred plebiscitom perečega pomena za nas.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru bo zbralo v svoje okrilje vse svobodomiselnostne dijaštvo brez razlike političnega prepričanja ter razširilo svoj delokrog na vse mariborsko okolišje. V kratkem se otvorijo predavanja znanstvene, literarne in poljudne vsebine.

Popis invalidov v svrhu dodelitve podpor se vrši 25. in 26. t. m. zjutraj v mestnem vojaškem uradu na Rotovškem trgu.

Glasbena Matica prične s pevskimi vajami ženskega zbora 25. t. m. ob 8. uri zvečer.

Izpred porote. 22letni Anton Temenc iz Pobrežja je svojčas v nekem prepiru brez novoda iztaknil z dežnikom oko posestniku Ivanu Vindišu. Predvčeraj je bil pred poroto obsojen na 4 leta težke leče, na 4000 K odškodnine in 800 K za zdravniške stroške. Temenc je vložil priziv proti razsodbi.

Celje.

Kaj bo s stanovanjskim vprašanjem? Biža se nam zima. Na kolodvoru stoje vagoni, ki služijo nesrečnim rodbinam v stanovanje. Po mestu stapajo po meblovanih sobah polno oženih družin in čakajo in čakajo, da stanovanja ne dobijo. Merodajni faktorji ne ganejo v tem pogledu niti z mezinem. Glavno je, da imajo sami udobna stanovanja ter da podpirajo rekurze raznih Nemcev in nemškutarjev v stanovanjskih zadevah pri deželni vladi. Da bi pogladi ljudi, ki v mestu nimajo ničesar iskati, iz stanovanj, o tem še mislijo ni. Ti uboga para, ki si prenuščena izžemanju in navijanju cen raznim posestnikom čeka, ter mi imamo vremena dosti.

Na našem kolodvoru bi bilo nujno potrebno, da bi se otvoril še drug hodnik, ki je med vojno služil prehodu vojaštva, pred vojno pa tudi civilnemu ljudstvu. Ob prihodu in odhodu vlakov je pri prehodu naval in suvanje semtertje, kateremu bi se dalo na lahek način odpraviti. Marsikateri potnik je že tudi zamudil vlak, ker se ni mogel pravočasno preriti na peron. Naj bi merodajni čimhitelji žel nujni potrebi in želji občinstva ugodili.

Izpred celjske porote. Pred porotniki se je zagovarjal Anton Zagar zaradi tatvin, ki jih je izvrševal v Konjiškem okraju. Obsojen je bil na eno leto leče. — Jakob Zdošek je sedel pred porotniki na zatožni klopi. Obtožen je hudodelstva ropa, tatvine, goljufije in posilstva. Preoblečen v orožnika je izvrševal svojo »obrt« po raznih krajih, tako na Ponikvi, Smarju, Pečicah, Ločah, Laporju itd. Izvabljal je raznim ženskam blago in denar še za časa vojne, obljubljal jim, da bo vse to oddal njihovim možem in sinovom, ki so se nahajali na fronti. Tako povzročene goljufije in tatvine presegajo svoto več tisoč kron. Dalje je v nekem gozdu pri Ponikvi napadel in posilil posestnico M. Novak, ter jo nato tudi oropal. Porotniki so izrekli krivdorek in sodni dvor je Zdoška obsojil na 10 let težke leče.

Koroško.

Napad oborožene nemške tolpe iz cone B. Te dni je napadla kakšnih 20 mož močna oborožena tolpa iz cone B našo stražo na mostu v Rožku. Začeli so streljati. Nakar je tudi naša straža odzvonila z ognjem in tolpa prežala. Ob 3. ponoči se je napad ponovil. Naša straža jih je zonet pregnala s strelji. Na naši strani ni nihče ranjen. — Tako delato avstrijski Nemci za sporazum med narodi Bil smo že na tem, da pozabimo na grozovitost, ki smo jih pretrpeli v avstroogrski sužnosti, toda »visokokulturni« avstrijski Nemci so nas začeli s svojimi barbarizmi čini zonet na novo spominjati, da ne smemo pozabiti, da se v njihovih žilah še vedno preliva tiranska kri.

Bistrica v Rožu. Pek Novak iz Boroveli doma na Spodnjem Staterskem in dobro znan kot verižnik po Celju, je bil na shodu na Bistrici med nemškutarji, katerim je prodal svojo dušo za 5 tisoč kil moke. Može je sedel, ker je tako po cen prišel do denarja, vsak dan bilian in takšen bo gotovo kmalu zonet prišel — v Celje!

Borovle. Kako postopa ententna distriktna plebiscitna komisija, kaže sledeči slučaj: Razsodila je, da Slovenec Gregor Šašl, doma iz Slovenega Plahnerga, nima glasovalne pravice, ker je bil 1. jan. 1919. leta prostovoljno kot legionar na Ruakem. Kumer Konstantin pa doma

iz Löllinggrabna v Nemški Avstriji, ki je bil v coni A samo od 15. marca 1910. l. do 10. okt. 1910. l., ki torej ni imel stalnega bivališča v coni A niti 1. jan. 1912. l. niti 1. jan. 1919. leta, na naj ima glasovalno pravico. Razlogov za svojo končno veljavno razsodbo komisija ne pove, češ, da tega ni dolžna.

Kapla ob Dravi. V nedeljo 19. t. m. so priredili Nemci iz Celovca skrajno izživljen pohod skozi Kozenavro. Podgoro. Podlublje in Borovle, kjer so povsod hailali, prepevali nacionalne pesmi, med njimi tudi »Wacht am Rhein« in vznemirjali domače mirno prebivalstvo, ne da bi naša oblast kaj proti temu početi ukrenila. Med tem, ko so Celovčani tako nekaznovano brez vsake ovire izživljali, pa so nemškutarji iz Spodnjega Roža zborovali pri nas v Kapli v zloglasni gostilni »Pri Zecu«. Shoda niso napovedali. Orožnika, ki jim je v imenu postave povedal, da ne smejo zborovati, ker shoda niso napovedali, kratkoma niso ubogali. Na shodu je hilskal posebno renegat Feinik, kaplan iz Sveč.

Borovle. Ker Nemci vedno bolj uvidevajo, da s svojo že davno obrabljeno frazo »Kärnten ungeteilt« in s svojo avstrijsko »republiko« nič ne opravijo, popirli so se novega sredstva. Med glasovalce, svoje bristaše in omahljivce, so začeli po celi coni A razdeljevati različno blago, žito, moko, mast, obleke, sol, vžigalce, petrolej itd., po zelo nižji ceni ali pa tudi popolnoma zastonj. Pa ne le na ta način skušajo nevedno ljudstvo zase pridobiti, ampak začeli so tudi že glasovalce, posebno hlače in dekle naravnost z denarjem podkupovati. Po tisoč K in več dajejo eni sami osebi. Uspeh, katerega so s temi nizkotnimi sredstvi dosežali dosežajo, je naravnost smešen, kajti ljudje so že preveč zbluzeni in dobro vedo, kje jih stalno čaka boljša bodočnost.

Glinje. Preteklo nedeljo so igrali igralci iz Boroveli v našem gledališču na Trati Izidor Cankarjevo igrjo »Plebiscit«. Igra je privabila veliko igralcev in poslušalcev, da je bilo gledališče, tudi galerija nabito polna. Predstava je nanpravila na vse oholok vtis, zato je nujno želeli, da igrajo igrjo povsod, kjer je le mogoče. Tudi govor o »Prodanih dušah« pred predstavo je dobro učinkoval na pozorne poslušalce.

Primorje.

Iz Idrije. V nedeljo, 12. t. m. sta bila idrijski komisar Briganti in ložaški civilni komisar Ziccolin na Reki, kjer sta se udeležila slavnosti D'Annunzirove »reggenze«. Vozila sta se tja v avtomobilu mesta Idrije. To je izjavil pozneje sam komisar Briganti na neki veselici. Ko se mu je stavilo vprašanje, če bo tudi Idrija pripadla reški »reggenzi« se je komisar izjavil zelo dvoumno. Nekaj dni nato pa se je raznesla vest, da je komisar Briganti pri svojem obisku povabil D'Annunzia v Idrijo, kar mu je ta bala tudi obilubli. Pričakujemo torej, kaj se bo iz tega skuhalo.

Aprovizacija.

Teleče meso. »Vnovčevalnica za živino in mast« v Ljubljani je oddala za jutri t. j. 25. t. m. sledečim mesarjem svoja teleča v razprodajo in sicer: Petriču 3 teleča; Ahlinu, Ham Mariji, Kastelcu, Krašovcu, Makovcu, Prepeluhu, Porenti, Rhtar star., Smoljanu, Skrajnerju, po 2 teleči; Brecehniku, Dolničar Jožefi, Kocjanu, Prezelju, Smetu, Zganjar Josipu in Zganjar Antonu po eno tele. K sprodnjega mesa bo veljalo 18 K, zadnjega 20 K. Vsaka stranka nobi največ po en kilogram mesa.

Sport in turistika.

Izreden užitek bodo nudile kolesarske in motociklistične dirke na dirkališču nekdanjega vojaškega vežbišča. Za sedaj vlada tamkal s trenajo živahno vrvenje in dnevno je opazati polno vnetih sportnikov, ki vadijo za glavne tekme. V šestih kolesarskih dirkah obsega startna lista 68 prijav, dve bodo vojaški dirki, za koji prijave še niso zaključene. Jako zanimiva in povsem nova za Jugoslavijo bo dirka kolesarjev z motornim vodstvom in dirka motociklistov. Sledenja obsega 17 prijav. Vrh tega bodo mogli udeleženci te dirke videti še konjsko šolsko jahanje in skakanje preko zaprek, tako da il je z enkratnim stroški nudenega izredno mnogo.

Posebni vlak bo odhajal iz glavnega kolodvora v nedeljo ob 2. popoldne in se bo vračal po končanih tekmah. Voznina za tja in nazaj znaša K 10. Začetek tekm je zaradi obilga aporeda točno ob 8. popoldne.

Kot sodniki »Sportne zveze« so se določili: Bašin I., Betetto Evgen, Bloudek Stanko, Černovic N., Držaj Stanko, Gorec Josip, Gostič Janez, Hraš Janko, Jaklič Josip, Kovačič Franc, Kramaršič Vlado, Logar Viktor, Mozetič Stanko, Pelan Stanko, Pretnar Kazimir, Smerkelj Janko, dr. Zupane Franc. Sodniške izkaznice, obenem trajne legitimacije za sportne prireditve klubov Slovenije so izstavljene in se gospodje naprošajo, da pridejo po iste v soboto 25. t. m. v pisarno »Sportne zveze«, Narodni dom, I. nadstropje, ki bo celodnevno odprta (navadni poslovni čas samo od 15. do 16. ure). Sodniki se pozivljajo, da so v soboto 25. t. m. že ob 15. uri na sportnem prostoru Ilirije, da dobe od gospoda ing. Bloudeka direktive.

Udeležniki lahkoatletičnega kurza zunanjih in ljubljanskih sportnih klubov se pozivljajo, da se po lahkoatletični tekmi v soboto 25. t. m. polnoštevilno zberejo v paviljonu S. K. Ilirija, kjer dobe vse potrebne direktive za kurz in trajne legitimacije. Udeleženci morajo prinesiti poverljiva pisma svojih klubov.

Tekmovalci izven Ljubljane in udeleženci lahkoatletičnega kurza se naj zaradi prenočišča in prehrane javijo v soboto med 14. in 15. uro v pisarni Sportne zveze, Narodni dom, I. nadst.

Slovensko Planinsko Društvo naznaja slavnemu občinstvu, da se zapre Aljazev dom v Vratih šele 4. oktobra t. l. in ne 1. oktobra, kakor se je v zadnji notici pomotoma poročalo.

Sokolstvo.

SOKOLSTVO ZA KOROŠKO.

Koroški dan v Ljubljani. Pozivljamo vsa brate in sestre, da se zberejo v nedeljo zjutraj v svojih društvenih prostorih, kjer dobe vsa potrebna navodila za pobiranje darov. Bratje vsi v kroju.

Darujte cvetlice za »Koroški dan«. Vse, ki imajo cvetlice, prosimo, da jih darujejo Sokolskemu Savezu za Koroški dan. Cvetlice naj se oddajo v Narodnem domu I. nadstropje v nedeljo dopoldne.

Dijaki brez razlike pozivljamo, da sodelujejo pri Koroškem dnevu. Dijaki se zbirajo v Narodnem domu ob 8. uri zjutraj.

Darovi za Koroški dan. Za Koroški dan je daroval Sokolskemu Savezu g. Anton Kljun 100 K in g. Hrovatin, tiskarna 400 K in 700 razglednic, Učiteljska tiskarna 500 K. — Iskrena hvala!

Cvetlice za »Koroški dan«. Pozivljamo vse sestre, da si preskrbe kolikor mogoče cvetlice za »Koroški dan«. One, ki imajo cvetlice na razpolago, prosimo, da jih darujejo za Koroški dan, ki jih prinesejo v soboto ali v nedeljo v Narodni dom I. nadstropje.

Gledališče in glasba.

REPERTOAR.

Radi obolenosti gđ. Richterjeve se izpremenil repertoar sledeče:

Sobota, 25. sept.: »Glumači«, red E. Nedelja, dne 26.: »Trubadur«, izven.

Repertoar mariborskega gledališča: V soboto: »Brat Martin«, v nedeljo: »Percant možje«, v torek: »Samski dvor«, v sredo: »Kralj na Betajnovi«, v četrtek: »Brat Martin«.

Male pesmarice sedmi zvezek je pravkar izšel in prihaja v ponatisu Hajdrihovo zlasti za podoknice primerno. Pri oknu sva molče slonela. Pevci naročajte in prepevajte! Male Pesmarice prodaja in razpisila Zvezna knjigarna v Ljubljani, Mariljin trg. Cena zvezku 1 K, 11 izmedotodov 10 kron.

Književnost in umetnost.

I. pokrajinska razstava se otvori v nedeljo 26. t. m. ob 10. dopoldne ob vsakom vremenu v Windischerjevem salonu v Novem mestu pod protektoratom enega naših največjih slikarjev g. R. Jakopiča. Razstava ostane odprta od 26. t. m. do vstetega 11. oktobra, in sicer vsak dan od 10. do 12. dop. in od 2. do 6. popoldne.

Učna knjiga in berilo laškega jezika. Spisala prof. Baroni in Segatini, poslovenil prof. F. A. Jerovšek. Založila Kleinmayr et Bamberg v Ljubljani, cena 20 K. Vsem, ki se žele nekoliko izvežebati v italijanščini, bo pričujoča knjiga dobrodošla. Kot pripomoček pri učenju jo priporočamo. »Gorski vijenac.« To krasno in najboljše delo Petra Petroviča Njegoša je izdala letos založba S. B. Cvijanovića v Beogradu sedmič s komentarjem Milana Rešetarja. Knjiga je tiskana v širilici. Pred leti je Njegoševo delo izdala v slovenskem prevodu »Slovenska Matica«; ta knjiga ni sedaj dobila nikjer več v prodaji. Najboljše bo torej, če si ljubitelji Njegoša omislijo najnoveljšo sedmo izdajo v širilici. Obširen predgovor čitatelja zelo primerno uvaja v razumevanje veličana Njegoša, knjiga stane 10 din.

»La Petite Revue«, lista, ki je namenjen vsem onim, ki se uče francoščine in so žele v tem jeziku izpopolniti je izšla 1. št. III. letnika. Letno volja 60 K, posamezna št. 8 K. Naroča se pri Crimotodovski nakladni knjižari, Zagreb, Preradovićev trg 9.

Mali oglasi.

Prodaja se:

NOVOIZDELANI VOZ (Halbpariser)
za konje in vrole se prodaja. Na ogled pri Jurju Kvas, Breg 15, pri Konjicah. 1820.

LEPA ENONADSTROPNA HIŠA
z vrhom in hlevom v Mariboru se prodaja. Več se izve v kavarni »Evropa«, Celje. 1819.

MODERNA KOMPL. OPRAVA
za spalno sobo se zaradi selitve takoj prodaja. Cena 7000 K, naslov pove upravnistvo lista. 1824.

DOBRO OHRANJENE SALONSKE SUKNJE
v Rožni dolini št. 143, poleg kapelice, naprodaj. 1825.

VILA V LJUBLJANSKI OKOLICI
enonadstropna z zemljiščem se prodaja. Naslov pove uprava Jugoslavije. 1826.

VSE VRSTE SPECERIJSKO IN DELIKATESNO BLAGO
po najnižjih dnevnih cenah nudi trdka Schulnik & Hohnig, Ptuj. 1827.

NAZNANILO!
DVE SALONSKI OBLERI novi in kompletni SOKOLSKI KROJ se prodaja. Poljanski nasip 40/II. 1830.

NOVE MOČNE SODE
iz cepanega hrastovega lesa, za vsak transport, od 300 do 1000 litrov, odda večjo množino po 3 K liter Franc Rudolf, sodarstvo, Konjice. 1819.

PRODAJ STANOVANJSKO KMETSKO HIŠO
v Laniščah št. 24 pri Škofelci. Ogleda si jo lahko vsak. Ključne hrane železniški čuvaj. Kupna cena se polizve pri Stanku Azmanu na Bledu. 1831.

VINSKE SODE (hrane)
prodaja takoj po 60 vin. liter. Franc Lenart, Ptuj, Srbski trg 2. 1800.

REGISTER-BLAGAJNA,
velika, v dobrem stanju, sedem mladitv čistokrvnih PREPELČARJEV (Forstbunde) ter FOTOGRAFIČNI APARAT z opremo, na prodaj. 1759.

LEPA NOVA HIŠA Z 12 STANOVANJI
in vrhom na Selu (št. 34) pri Ljubljani, se prodaja. Cena 190.000 kron. Povprašati na Selu št. 7. 1791.

ŽITNO KAVO IN FINO MARMELEDO
ponuja d. d. Triglav tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku. Istotam se kupi tozadevne surovine.

ČISTO SVINJSKO MAST
doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trdka Janko Popovič, Ljubljana. 1396

Službe:
ODGOJITELJICA
k osemletnemu fantku in šestletni dekletki se sprejme s 1. oktobrom t. l. Ponudbe na naslov: Franc Lenart, Ptuj.

KROJAŠKI POMOČNIK
za veliko delo se sprejme takoj pri I. Gogala, krojač, Jesenice-Fužine. 1802.

KONTORISTINJA
večja popolnoma nemške in slovenske stenografije, knjigovodstva, koresponden- ce, se sprejme pod ugodnimi pogoji. Hra- na in stanovanje v hiši, dobra plača po dogovoru. A. Sušnik, Zaloška cesta 21.

DOBRO IZVEŽBANI KROJAŠKI POMOČ- NIKI
se sprejmejo. Polizve se pri trdki Klima- nek, krojaški mojster, Šelenburgova ulica št. 6. 1813.

IZURJENA STENOGRAFIJA IN STROJEPIŠKA
se išče za takojšnji nastop. Pisarna dr. Novaka-dr. Kobala, Dalmatinova ulica 3, Ljubljana. 1815.

Razno:
DIJAK, četrtosolce
ali več se sprejme na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1823.

KAVARNA se da v najem na lepem kraju, veliko inventarja, ugodni pogoji.

HOTEL prve vrste z opravo,

GOSTILNE pri Mariboru, z velikim go- spodarskim poslojem in zemljo,

KRASNO POSESTVO v bližini mesta z vilo, milinom,

VILE V MARIBORU po 130, 250, 410, 700 tisoč kron.

PRVOVRSTNO NAJEMNINSKO HIŠO,
lepo ležeča.

PEKARIJA S HIŠO.
Informacije: Realitetna pisarna »Rap- pid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 1829.

GOSTILNO ALI MANJŠO RESTAVRA- CIJO
na dobrem glasu, v Ljubljani ali najbližji okolici, vzamem na račun. Cenjene ponu- be prosim pod »Restavracija T. A.« na upravo lista. 1805.

KOMPANJONA S 50.000 do 60.000 K
iščem za jako plodono podjetje. Reflek- tant mora biti trgovec stroke in prednost ima tisti, kateri more dati na razpolago svetlo sobo ali lokal. — Ponudbe se pro- sijo na upravo Jugoslavije pod »Export« 1000. 1812.

IŠČE SE ŽENSKA,
katera bi prevzela gostilno in trgovino z mešanim blagom na deželi. Pogoji zelo ugodni. Odgovor pod »Trgovca« na upra- vništvo. 1814.

IGLIČ FRANC, krojaštvo,
Kolodvorska ulica 28, Ljubljana — preje Trst. Izdelovanje oblek za gospode in da- me po vsakočasni modi ter uniformiranje.

Anatole France — Oton Zupančič
KUHINJA PRI KRALJICI GOSJI NOŽICI.
19.—23. snopič »Narodne knjiž- nice«, založila Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena broš. 34 K. vez. 40 K.

Ravnokar izšlo!!

Širite med narod:

Koroška. — Spisa Carantanus. — Z barvnim zemljevidom Koroške. Cena 4 K.

Gospodstvo polje. Spisal dr. Bog. Vošniak. Cena 2 K.

Naša Istra. Spisal Fr. Erjavec. Ce- na 1 K.

Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Stojimo tik pred odločitvijo, tik pred plebisci- tom. Naša narodna dolžnost je, da se zavedamo svojih pravic, da spo- znavamo svojo domovino ter da smo poučeni o naših najbolj perečih vpra- šanjih. Naročite te knjige in širite jih med ljudstvom!

Naročajo se pri »Zvezni knjigar- ni« v Ljubljani Marijin trg 8 in v vseh podružnicah »Jugoslavije« ter v vseh knjigarnah.

JUGOSLOVANI!

Plebiscit na Koroškem se bliža. Za boljšo potrebo sredstev. Pristopajte k »Gospodstvu« in »Zvonu« in podpi- raite ga.

Obnovite naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Hiša v Novem mestu
Ozka ulica št. 191
na lepem prostoru se prodaja. — Istotam se izve tudi za seno. 1583

Suhe gobe laneno seme in vse dru- go deželno pridelke ku- puje trgovina s semeni
Sever & Comp. Ljubljana
Volfova ulica 12.

PAPIR vsake vrste
svinčnike, listovni papir v mapah in kasetah, peresa, peresnice, belečnice, kredenčni papir, krep-papirja (vse proizvode) kakor tudi vse pisarniške potrebščine ter galanterijske robe dobavlja zelo ceno
Artur Baumgarten, Wien VI.
Eggerthgasse 8. 1546

Hišo
z večjim gospodarskim poslojem ali skladiščem v okolici mesta Ljubljane. Hiški ali vilo se kupi event. vzame za daljšo dobo v najem. Cenjene po- nudbe z navedbo cene na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Adrija vanilin sladkor
pecilni prašek
čaj ADRIJA - izdelki čaj
Ljubljana.
Telefon Interurb. 405.

F. ŠIBENIK, trgovec
Gosposka ulica 16. 1836

V nobeni hiši, kjer so otroci, ne sme manjkati

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8,
v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Karbolinej, katran, strešno lepenko,

lesni cement (kalk. smolo), asfalt, izolirane plošče, Watproof (a la Ceresit), štukature, apno, opeko, port- land cement in vse gradbene potrebščine najhitreje dobavlja

Ljubljanska kemercijalna družba, Ljubljana.
Telefon 408, Bleiweisova cesta 18. Telefon 408.

Oglasi v »Jugoslaviji« imajo naj- boljši uspeh, ker je zelo raz- širjena in jo vsakdo rad čita!

la apno
v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagone
»AVA« tovarna, Laško.

Iščem tihlega družabnika
za dobro vpeljano trgovino. — Cenjene ponudbe prosim na upravnistvo »Ju- goslavije« pod št. 1585.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6.
se priporoča.

Po zelo znižani ceni, nova dvo- kolesa, plaški, zračnice, šivalni stroji in vsakovrtni deli, karbitno svetilke, gorilci itd. — Sprejmejo se v popravilo dvokolesa in razni stroji.
Pri BTJEL-u, Ljubljana, Stari trg 28.

Tečaji živih jezikov,
(srbohrvaščina, francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina, ki so bili lani- sko leto v šoli na Ledin (Komenskega ulica) se zopet prične 1. okto- bra. Vpisovanje vsaki dan od 5.—6. ure pop. v ljudski šoli na Ledin, kjer se dobe vsa potrebna pojasnila.
1578 **Josip Jeras, vodja tečajev.**

Trstje
za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih na- ročilih zmanjšan popust, Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

Prvovrstni cigaretni papir in strojne znamke

„Altesse“

po najnižji ceni na debelo in na drobno priporoča trgovina **Ivan Bonač, Ljub- ljana, Šelenburgova ulica.**

Priporoča se slavnemu obistinju
IVAN CARMAN
Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš) Ljubljana Zg. Siska št. 42.

Slovenska eskomptna banka Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s hrvaško eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Denarne vige. — Nakup in prodaja: električni deviz, valut — eskomptni menic akreditivi — borza, Interurb. telefonska št. 146.

Najboljše čevlje zajamčeno ročnega dela po znižanih cenah
razprodaja na drobno in debelo v vseh poljubnih številkah le:
„Tvorna čevljarska zadruga“ v Ptuj,
Panonska ulica št. 3. 1588
Razpošilja tudi po povzetju s pošto.

Jos. Stopar
1467 **manufakturna trgovina**
Ljubljana, Dunajska cesta št. 5

Nova partija
gonilnih jermenov
došla. — Dobavlja:
„DRAVA“ lesna trgovska in indu- strijska delniška družba **Maribor.**

Charles Princ
Ljubljana.
Manufaktura
Zaloga: Turjaški trg 1.
Pisarna: Židovska u. 1/I.
1576

Cosulich-Line
TRST-AMERIKA, New-York-Buenos-Ayres-
Rio di Janeiro, — Santos — Montevideo.
Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike iz Slovenije edinole pri:
Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

Tovarna usnja in jermenov PHIL. KNOCH, CELOVEC
najfinejši
1526

gonilni jermeni iz usnja
za vsa podjetja, po najugodnejših cenah. Izdelovanje gonilnih podlog v vsaki obliki in velikosti, usnjate plošče, kolebarji, okrogle in kordelne vrvice i. t. d., kakor tudi dokazano najboljših usnjatih vrvi.
Najsposobnejša tovarna usnja!

Prodaja ploda od borovice ili venje
(brinje — Juniperus communis)

Kod Šumske Uprave u Deliblatu (Banat) dana 15. oktobra 1920 u 10 sati prije podne prodavati će se putem javne licitacije uz zatvorene pismene ponude oko 80 (osamdeset) metričkih centi ploda od borovice ili venje (brinje-Juniperus communis) veoma dobre kakvoće uz početnu (izključnu) cijenu od 280 (dvjestotine-osamdeset) kruna po metričkom centu.

Propisno biljegovane pismene ponude treba predati najka- snije do 14. oktobra 1920 u 12 sati opodne kod Šumske Uprave u Deliblatu.

Ponudi treba priložiti priznanicu, da je kot blagajne Šumske Uprave u Deliblatu ili bilo kot koje državne blagajne kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca položeno 2240 kruna zaobine. U po- nudi mora biti izričito navedeno, da su nudiocu uslovi licitacije poznati i da ih brezuslovno prihvata.

Poblizi uslovi licitacije, obrazac ponude mogu se pogledati kod Šumske Uprave u Deliblatu, a na zahtjev i poštom poslati.

Prodaja se događa postavno u željeznička kola na željez- ničkoj stanici Jasenova (blizu Bele Crkve) dočim o potrebnim o povrecama i materijalu za vezanje ima se kupac o svom trošku pobrinuti.

Iz kancelarije Šumske Uprave u Deliblatu broj 793-920.

Zidno opeko (cigla),
zarežani strešnik zakrivač
(dvostruki utorni crep)
nudi tako dobavno v poljubni množini, del. družba
Združene opekarne, Ljubljana
(prej VIDIC-KNEZ). — Na željo se pošlje takoj pops in ponudba.

Naročite!

V teku 10. dni prispe večja množina **dežnih plaštev** v vseh številkah od 44—56 in raznih oblikah za dame in gospode. — Izdelek in kakovost švicarska v ceni od K 900— do K 1050— za komad. — Zajamčeno nepremočljivo! — Naročila sprejema: Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK
LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3.
Pri poštnih naročilih zadostuje samo navedba številke.

Špecerijsko in delikatesno blago

dobro asortirano, raznovrstno kolonijalno blago kakor: kavo, čaj, riž, čokolado, kakao, olje, testenine, mlo, sir, klobase, gnjati, konzervirane ribe, konjak, rum, likerje ter bogato zalogo šampanja in vina v stekle- nicah in divjačino, samo prvovrstno blago priporoča

ANT. STACUL, Ljubljana
Šelenburgova ulica.